

Европейски Социален Фонд 2007 – 2013 г.
Република България
Министерство на образованието и науката
Структурни фондове и
международни образователни програми

Анастасия Пашова, Йосиф Нунев

ИСТОРИЯ, ВСЕКИДНЕВИЕ И ЦЕННОСТИ НА РОМСКАТА КУЛТУРА

Югозападен университет “Неофит Рилски”
Благоевград, 2009

Учебното помагало се издава по проект “Професионална квалификация по интеркултурно образование на университетски преподаватели, експерти от РИО на МОН, директори на училища и учители”, финансиран от Европейски социален фонд и МОН по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” (Договор № BG051PO001/07/4.1-01/93).

Проектът се изпълнява от Югозападен университет „Неофит Рилски” – Благоевград в партньорство с: община Благоевград, Пловдивски университет ”Паисий Хилендарски”, Тракийски университет – Стара Загора, Университет ”Проф. д-р Асен Златаров” – Бургас, Шуменски университет ”Еп. Константин Преславски”.

ИСТОРИЯ, ВСЕКИДНЕВИЕ И ЦЕННОСТИ НА РОМСКАТА КУЛТУРА

© доц. д-р Анастасия Пашова

© д-р Йосиф Нунев

Рецензенти:

доц. д-р Веска Вардарева

доц. д-р Маргарита Колева

ISBN-978-954-680-655-0

Университетско издателство „Неофит Рилски”
Благоевград, 2009

Съдържание

Въведение	5
Ромите в България	7
Анастасия Пашова, Йосиф Нунев	
Патриархално семейство -род	19
Анастасия Пашова	
Форми на самоорганизация в ромската общност	29
Йосиф Нунев	
Мъжете и жените в патриархалното семейство – функции и роли	39
Анастасия Пашова	
Младост, любов и женитба в миналото и сега	49
Анастасия Пашова	
Детството в традиционното и съвременното ромско семейство	59
Анастасия Пашова	
Училището	71
Анастасия Пашова	
Традиционно и съвременно облекло при ромите	83
Йосиф Нунев	
Храна и хранене при ромите	91
Йосиф Нунев	
Труд и поминък	101
Йосиф Нунев	
Религия и религиозност	115
Анастасия Пашова	
Празници и празнуване	127
Йосиф Нунев	
Духовни ценности и жизнена философия в ромския фолклор	139
Йосиф Нунев	

Комуникативни практики сред ромите и ромският език	149
Йосиф Нунев	
Първопроходците и прекрачването към модерността	157
Йосиф Нунев	
Ромите в преходния период	165
Йосиф Нунев	
Ромите и Европейският съюз	171
Йосиф Нунев	
Нормативната база и ромският етнос	181
Йосиф Нунев	
Вместо заключение или само за учители	190
Литература	191

Въведение

Учебното помагало „История, всекидневие и ценности на ромската култура” е резултат от дългогодишните ни усилия съвместно със студенти от Югозападния университет „Неофит Рилски” – Благоевград

За основа на помагалото послужи както богатият ни опит и личното участие в живота на описваната общност, така и огромният архив от устни автобиографични интервюта, антропологически и лингвистични наблюдения, снимков и документален материал, събиран на терен в Западна България от 2001 г. насам.

Най-общо теоретичният подход може да се определи като: антропологически и по-конкретно като антропология на всекидневието – детство, младост, семейство, любов, религия, облекло, всекидневие; и исторически – от търсене на опори в миналото, през осветляване на ситуацията в настоящето до трасиране на тенденциите в бъдещето.

Изданието включва 18 глави, които представят жизнените цикли и основните социални общности на ромите в България. Всяка глава започва с теоретично въведение, следвана от откъси от разнообразни източници (биографични разкази, есета, документи, селищни истории, демографски данни и дидактични задачи) за групова и индивидуална работа на учениците.

Особено полезно при работата ни бе и съдействието на местни помощник учители – роми, бивши наши специализанти, приятели и съратници, без чийто ентузиазъм не можеше да се събере толкова много теренен материал. От сърце благодарим и на хората от различните селища, които ни приеха в домовете си и отвориха сърцето си за нас. Специална благодарност на Елза Благоева, Надя Георгиева от Лом и на Мая Сотирова от Дупница, с чието разрешение публикуваме техни снимки.

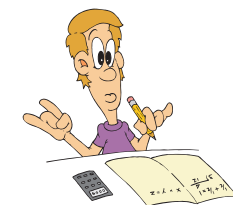
Книгата е предназначена за широк кръг читатели – ученици, студенти, учители, преподаватели и специалисти, интересуващи се от историко-антропологичните аспекти на всекидневието, социология на религията, история на семейството и межкултурните взаимодействия.

Авторите

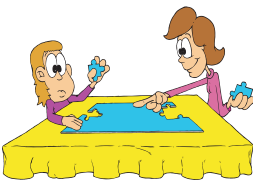
Легенда на използваните дидактични форми:

Обща дискусия

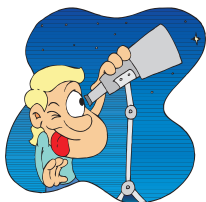
Индивидуална работа

Работа по групи

Любопитно

Изследователска задача

Мозъчна атака